NUCC National Unity Consultative Council

အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ

(၇၆)နှစ်မြောက် ရှမ်းအမျိုးသားနေ့သို့ ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာ

ရက်စွဲ။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၇) ရက်

၁။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၆ ရက် မှ ၁၂ ရက် အတွင်း ရှမ်းပြည်နယ်၊ ပင်လုံမြို့၌ကျင်းပခဲ့သော ကျင်းပခဲ့သောပင်လုံညီလာခံတွင် ရှမ်းအမျိုးသားသီချင်း နှင့် ဝါ စိမ်း နီ ရှမ်း အမျိုးသား အလံတော်ကို တရားဝင်သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး ဖေဖော်ဝါရီ ၇ ရက်နေ့ကို ရှမ်းအမျိုးသားနေ့ (ရှမ်းပြည်နယ်နေ့) အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ် ကျင်းပ ခဲ့သည်မှာ (၇၆)ကြိမ်တိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

၂။ ထို့ပင်လုံညီလာခံ၌ပင် ကြားဖြတ်ဗမာအစိုးရ (Proper Burma) နှင့် ဖက်ဒရယ်ရှမ်းပြည် ကချင်ပြည်၊ချင်းပြည်အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်တို့အကြား နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ယုံကြည်မှု များတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပြီး ပင်လုံစာချုပ်၏နိဒါန်း၌ “**ကြားဖြတ်ဗမာအစိုးရနှင့် ချက်ချင်း ပူးပေါင်း လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်းတို့သည် လွတ်လပ်ရေးကို ပိုမိုလျင်မြန်စွာ ရရှိလိမ့်မည်**” ဟူသော ဖော်ပြချက်၊ ပင်လုံစာချုပ် အပိုဒ် ၅ ၌ “**နယ်တွင်းအုပ်ချုပ်ရေးတွင် ယခုရရှိခံစားလျက်ရှိသော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ဆုံးပါးရန် မည်သည့်ဒေသတွင်မဆို လုံးဝပြုလုပ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ**” ဟူ သော ဖော်ပြချက်တို့နှင့် ပင်လုံစာချုပ် အပိုဒ် ၇ ၌ “**တောင်တန်းဒေသရှိ ပြည်သူတို့သည် ဒီမိုကရေစီ တိုင်းပြည်များတွင်ရရှိ ခံစားလျက်ရှိသော အခြေခံအခွင့်အရေးများနှင့် ရပိုင်ခွင့်ဟု သတ်မှတ်ထား သည့် အခွင့်အရေးများနှင့် ရပိုင်ခွင့်များ ရရှိခံစားစေရမည်**” ဟု ဖော်ပြချက်များအရ အဆိုပါ ရှမ်းအမျိုးသားခေါင်းဆောင်များအပါအဝင် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တို့၏ ပင်လုံညီလာခံမှ သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် ယနေ့နိုင်ငံတော်၏ နယ်နိမိတ်၊ အကျယ်အဝန်းနှင့်ပုံသဏ္ဍာန်ကို တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ပင်လုံ၏ ကတိကဝတ်သည် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံထူထောင်ရေး ရည်မှန်းချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ပင်လုံညီလာခံမှ ရရှိခဲ့သော ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ကတိကဝတ်များ၊ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်နှင့် တန်းတူညီမျှရေး သန္နိဋ္ဌာန်များသည် ကာလရှည်ကြာမြန်မာ့နိုင်ငံရေးပြဿနာအား အဖြေရှာရေး အဓိကလိုအပ်ချက်ဖြစ်သည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော် တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် လွန်စွာ အရေးကြီးသည့် အခြေခံအုတ်မြစ်လည်း ဖြစ်နေပါသည်။

၄။ ထိုအခြေခံအုတ်မြစ် ပင်လုံကတိကဝတ်တို့ဖြင့် တည်ဆောက်သော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော်ကြီးသည် စစ်အာဏာရှင်စနစ်အပါအဝင် အာဏာရှင်စနစ်မှန်သမျှ မချုပ်ငြိမ်းသရွေ့ ထူထောင်နိုင်မည် မဟုတ်သလို ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစစ်အမှန်သည်လည်း ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ပင်လုံကတိကဝတ်ဖော်ဆောင်ရန်ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် နှစ်(၇၀)ကျော်ကြာ နိုင်ငံရေးပြဿနာများက မီးမောင်းထိုးပြလျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်

ဖက်ဒရယ်လက်မခံတဲ့လူလိမ်အဆို

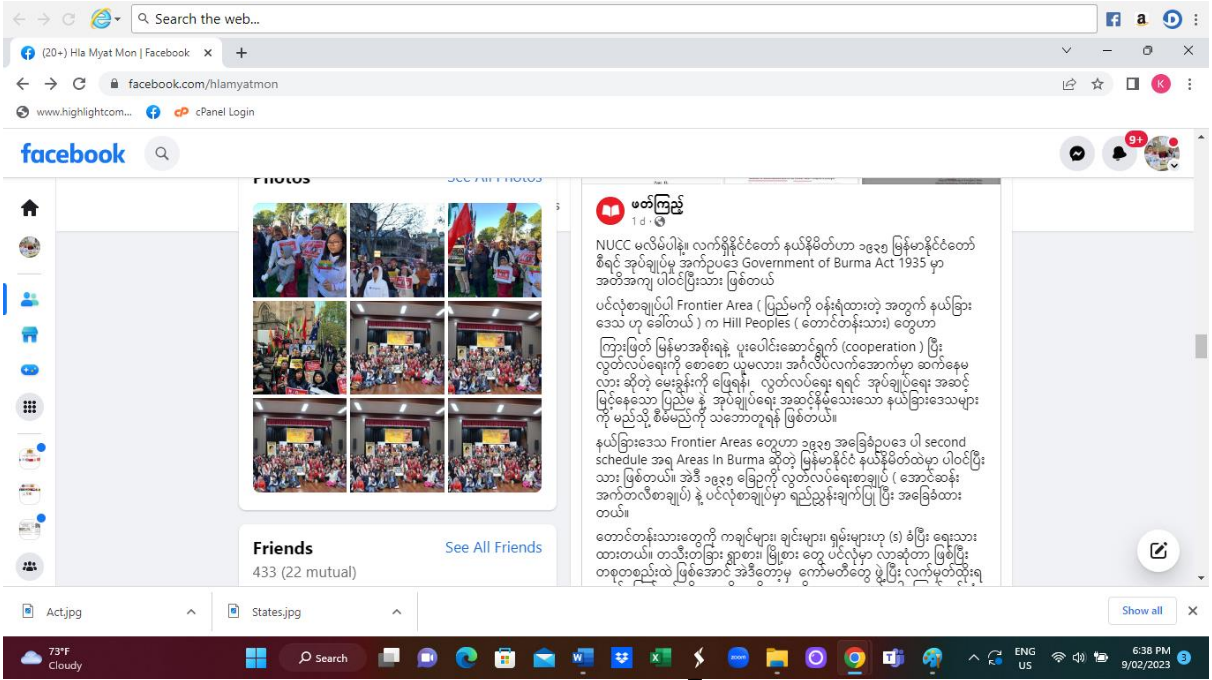

NUCC မလိမ်ပါနဲ့။ လက်ရှိနိုင်ငံတော် နယ်နိမိတ်ဟာ ၁၉၃၅ မြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင် အုပ်ချုပ်မှု အက်ဥပဒေ Government of Burma Act 1935 မှာ အတိအကျ ပါဝင်ပြီးသား ဖြစ်တယ်

ပင်လုံစာချုပ်ပါ Frontier Area (ပြည်မကို ဝန်းရံထားတဲ့ အတွက် နယ်ခြားဒေသ ဟု ခေါ်တယ်) က Hill Peoples (တောင်တန်းသား) တွေဟာ

ကြားဖြတ် မြန်မာအစိုးရနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် (cooperation) ပြီး လွတ်လပ်ရေးကို စောစော ယူမလား၊ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်မှာ ဆက်နေမလား ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို ဖြေရန်၊ လွတ်လပ်ရေး ရရင် အုပ်ချုပ်ရေး အဆင့်မြင့်နေသော ပြည်မ နဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး အဆင့်နိမ့်သေးသော နယ်ခြားဒေသများ ကို မည်သို့ စီမံမည်ကို သဘောတူရန် ဖြစ်တယ်။

နယ်ခြားဒေသ Frontier Areas တွေဟာ ၁၉၃၅ အခြေခံဥပဒေ ပါ second schedule အရ Areas In Burma ဆိုတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ နယ်နိမိတ်ထဲမှာ ပါဝင်ပြီးသား ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ၁၉၃၅ ခြေဥကို လွတ်လပ်ရေးစာချုပ် (အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ်) နဲ့ ပင်လုံစာချုပ်မှာ ရည်ညွှန်းချက်ပြု ပြီး အခြေခံထားတယ်။

တောင်တန်းသားတွေကို ကချင်များ၊ ချင်းများ၊ ရှမ်းများဟု (s) ခံပြီး ရေးသားထားတယ်။ တသီးတခြား ရှာစား၊ မြို့စား တွေ ပင်လုံမှာ လာဆုံတာ ဖြစ်ပြီး တစုတစည်းထဲ ဖြစ်အောင် အဲဒီတော့မှ ကော်မတီတွေ ဖွဲ့ပြီး လက်မှတ်ထိုးရတယ်။ ပြည်နယ်မရှိသေးလို့ လူမျိုးများ လို့ ရေးထားတယ်။ ဒါကြောင့် ပင်လုံစာချုပ်က ပြည်နယ်ချင်း ချုပ်တဲ့ စာချုပ် မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ ပြသနေတယ်။

ကချင်ပြည်၊ ချင်းပြည်၊ ရှမ်းပြည် ဆိုတာ လုံးဝ မရှိဘူး။ ရှမ်း ၃၃ နယ်တွေ စုပေါင်းထားတဲ့ ဖက်ဒရေးရှင်း ရှမ်းနယ်များ ၊ ကချင်တောင်တန်းများ၊ ချင်းတောင်တန်းများပဲရှိတယ်။ ချင်းနဲ့ ကချင်က ပြည်နယ်တောင် မရကြသေးဘူး။ ပင်လုံစာချုပ် ပုဒ်မ ၆ ကို ဘာကြောင့် ကွယ်ဖျောက်ပြီး ပြောင်လိမ်တာလဲ

ဒါကြောင့် ပင်လုံစာချုပ် မချုပ်မီ ဖေဖော်ဝါရီ ၇ မှာ ၊ စော်ဘွား ၃၃ နယ်တွေ စုစည်းမိပြီး ရှမ်းပြည်နယ်ဟာ အဲဒီရက်ကမှ စတင် အမြုတေတည်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒီ့အရင်က ရှမ်းပြည်နယ် မရှိဘူး။ နယ်ခြားဒေသတွေဟာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး home rule လုံးဝ မရကြပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်က စော်ဘွား၊ ဒူဝါ၊ ရမ်အုပ်တွေကို ခန့်အပ်တယ်။ ဖြုတ်ချတယ်။ အရေးပိုင်၊ တောင်ပိုင်တွေဟာ သူတို့အထက်မှာ ရှိတယ်။ internal administration လို့ခေါ်တဲ့ ပြည်ထဲရေးကိုပဲ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိတယ်။ ကျန်အရေးတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရက စီမံတယ်။ နယ်ခြားဒေသ လုပ်ငန်း Frontier Service ဟာ ဗဟိုအစိုးရက စီမံတယ်။ ကိုလိုနီခေတ်ဖြစ်လို့ နိုင်ငံအကြီးအကဲဟာ အင်္ဂလိပ်ဘုရင် သစ္စာခံ ဘုရင်ခံဖြစ်တယ်။

၁၉၃၀မှာ ရှမ်းစော်ဘွားတွေဟာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး မရလို့ လန်ဒန်တက်ပြီး အရေးဆိုတယ်။ မရခဲ့ဘူး။ ကချင် ဒူဝါတွေဟာ ကချင်လွတ်လပ်ရေးအတွက် အင်္ဂလိပ် ဘုရင်ခံထံ (၃) ကြိမ်တောင်းတယ် ။ မရခဲ့ဘူး။ စောဘဦးကြီးတို့ ကရင်တွေဟာ အင်္ဂလိပ်ထံက ကရင့်လွတ်လပ်ရေးတောင်းတယ် ။မရခဲ့ဘူး။ ပင်လုံစာချုပ်နဲ့ လွတ်လပ်ရေး မယူရင် ကိုလိုနီလက်အောက် ဆက်နေရမယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းထဲမှာ အမှောင်ထဲ ဆက်နေမလား လို့ မေးခဲ့တယ် ။ ပြန်ဖတ်ကြည့်။ အတ္တလီတ်စာချုပ်၊ တီဟီရန် စာချုပ်တွေဟာ အလိမ်အညာတွေပဲ ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းမှာ ပြန်ဖတ်။ အိန္ဒိယ မဟာရာဂျာတွေဟာ အင်္ဂလိပ်နဲ့ လက်အောက်ခံ စာချုပ်ချုပ်ခဲ့တာတောင် အိန္ဒိယကို လွတ်လပ်ရေးပေးတော့ သီးခြားလွတ်လပ်ရေး မပေးဘူး။ မဟာရာဂျာတွေဟာ အင်္ဂလိပ်အောက် ဆက်နေချင်ပေမယ့် အင်္ဂလိပ်က လက်မခံဘူး

ဒါကြောင့်-

(၁) စော်ဘွား ဒူဝါ ရမ်အုပ်တွေဟာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး လုံးဝ မရခဲ့ဘူး။ ရွာသူကြီး မြို့သူကြီး မြို့စား အဆင့်တွေ ဖြစ်တယ်။ ပြည်ထဲရေးပဲ စီမံခွင့်ရတယ်။ အချုပ်အခြာအာဏာသည် မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ မှာရှိတယ်။ တနိုင်ငံ စနစ် ၂ မျိုး ၊ မြင်လွယ်အောင်ပြောရရင် ယနေ့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ တွေ နဲ့ ဆင်တူတယ်။

(၂) နယ်ခြားဒေသဟာ မြန်မာနိုင်ငံ နယ်နိမိတ် ထဲမှာ ပါဝင်နေပြီးသားဖြစ်တယ်။ ၁၉၃၅ ခြေဥကို ပြန်ဖတ်။ ရှေးမြေပုံမှတ်တမ်း၊ ကိုလိုနီခေတ်မြေပုံ ကိုတွေ ပြန်ကြည့်။ ကချင်နိုင်ငံ၊ ရှမ်းနိုင်ငံ၊ ချင်းနိုင်ငံ သီးခြားမရှိဘူး။ မြန်မာေမြပုံနယ်နိမိတ်ထဲရောက်နေကြတာချည်းပဲ။

ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်လို့ ... ဒီနယ်နိမိတ် ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။

A.D. 1935.

Sections 7, 8, 29, 40, 59, 155.

SECOND SCHEDULE.

AREAS IN BURMA TO WHICH SPECIAL PROVISIONS APPLY.

PART I.

(1) The Federated Shan States as specified in Notification No. 31, dated 27th September, 1922, of the Political Department of the Government of Burma as amended by any subsequent notification made before the commencement of this Act.

(2) The Shan States specified in Notification No. 41, dated 5th October, 1922, of the Political Department of the Government of Burma, as amended by any subsequent notification made before the commencement of this Act, other than the Federated Shan States.

(3) The Arakan Hill Tracts.

(4) The Chin Hills District.

(5) The Kachin Hill Tracts of the Myitkyina, Bhamo and Katha Districts.

(6) The Somra Tract.

(7) The area known as the Triangle.

(8) The area known as the Hukawng Valley lying to the north of the Upper Chindwin District.

(9) The Salween District.

(10) All tribal territories which at the date of coming into operation of this Act are unadministered.

PART II.

(1) Such parts of the Myitkyina and Bhamo Districts as are not included in Part I of this Schedule.

(2) Such parts of the Upper Chindwin District as constitute the Homalin sub-division together with the village tracts which were included in the former Tamu township of the Mawlaik sub-division on the date preceding its abolition.

(3) The Kyain township, the Myawaddy Circle of the Kawkareik township, and so much of the Karen Hill tracts situate in the eastern half of the Toungoo District and in the Thatôn District as may be prescribed by His Majesty in Council.

https://en.wikipedia.org/wiki/First_Anglo-Burmese_War

Battle of Prome (November–December 1825)[edit]

Main article: Battle of Prome

In November 1825, the Burmese decided to throw everything they had into a last-ditch effort. Starting in mid-November, the Burmese forces, consisting mainly of Shan regiments led by their sawbwas, threatened Prome in a daring circular movement that almost surrounded the town and cut off communications lines to Yangon. In the end, the superior firepower of the British guns and missiles won out.[26] On 1 December, Gen. Campbell, with 2500 European and 1500 Indian sepoys, supported by a flotilla of gunboats, attacked the main Burmese position outside Prome. On 2 December, Maha Ne Myo was killed by a shell launched from the flotilla. After Maha Ne Myo's death, the British dislodged the Burmese by 5 December.[27]

The defeat in Prome effectively left the Burmese army in disarray, and it was in constant retreat from then on. On 26 December, they sent a flag of truce to the British camp. Negotiations having commenced, the Burmese capitulated to the British terms to end the war, signing the Treaty of Yandabo in February 1826.[citation needed]

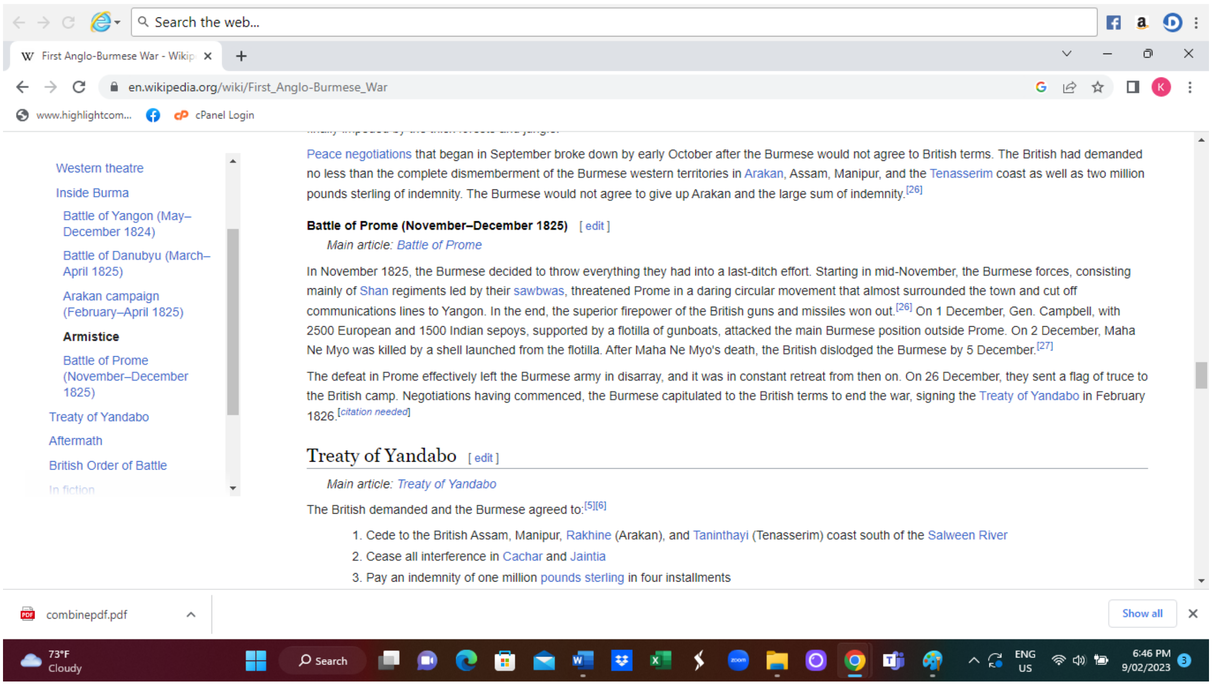
Western theatre
Inside Burma
Battle of Yangon (May–December 1824)
Battle of Danubyu (March–April 1825)
Arakan campaign (February–April 1825)
Armistice
Battle of Prome (November–December 1825)
Treaty of Yandabo
Aftermath
British Order of Battle

Peace negotiations that began in September broke down by early October after the Burmese would not agree to British terms. The British had demanded no less than the complete dismemberment of the Burmese western territories in Arakan, Assam, Manipur, and the Tenasserim coast as well as two million pounds sterling of indemnity. The Burmese would not agree to give up Arakan and the large sum of indemnity.[26]

Battle of Prome (November–December 1825) [edit]

Main article: Battle of Prome

In November 1825, the Burmese decided to throw everything they had into a last-ditch effort. Starting in mid-November, the Burmese forces, consisting mainly of Shan regiments led by their sawbwas, threatened Prome in a daring circular movement that almost surrounded the town and cut off communications lines to Yangon. In the end, the superior firepower of the British guns and missiles won out.[26] On 1 December, Gen. Campbell, with 2500 European and 1500 Indian sepoys, supported by a flotilla of gunboats, attacked the main Burmese position outside Prome. On 2 December, Maha Ne Myo was killed by a shell launched from the flotilla. After Maha Ne Myo's death, the British dislodged the Burmese by 5 December.[27]

The defeat in Prome effectively left the Burmese army in disarray, and it was in constant retreat from then on. On 26 December, they sent a flag of truce to the British camp. Negotiations having commenced, the Burmese capitulated to the British terms to end the war, signing the Treaty of Yandabo in February 1826.[citation needed]

Treaty of Yandabo [edit]

Main article: Treaty of Yandabo

The British demanded and the Burmese agreed to:[5][6]

1. Cede to the British Assam, Manipur, Rakhine (Arakan), and Taninthayi (Tenasserim) coast south of the Salween River
2. Cease all interference in Cachar and Jaintia
3. Pay an indemnity of one million pounds sterling in four installments